

Az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum szakirodalmi adatbázisa CD-ROM-on

1999. februártól CD-ROM-on is hozzáférhető az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum szakirodalmi adatbázisa, a PAD. Az Interneten is elérhető változathoz képest a PAD-CD számos többlétszolgáltatást nyújt, a tárolt adatok tartalma és az adatbázis-kezelő szoftver tekintetében egyaránt.

A PAD tartalma

Az OPKM pedagógiai adatbázisa, a PAD tartalmazza 1989-től a *Magyar Pedagógiai Irodalom* c. nemzeti szakbibliográfia, a *Külföldi Pedagógiai Információ* c. referálólap teljes anyagát 1989-től, továbbá a könyvtárban feldolgozott külföldi szakkönyvek bibliográfiai leírásait 1975-től. Teljességre törekvően tárja fel a pedagógia hazai szakirodalmát az oktatáspolitiká, oktatásmódszertan, nevelélektan, neveléstörténet, nevelésszociológia, szakképzés, pedagógusképzés, felnőttoktatás, a felsőoktatás pedagógiája, gyógypedagógia területén. Reprezentatív válogatást ad a téma külföldi publikációiból. Az idegen nyelvű dokumentumok leírásához címfordítás és referátum is tartozik. Az adatok forrása: az OPKM állományában megtalálható monográfiák, tanulmányok, folyóiratcikkek, oktatási segédanyagok, disszertációk. A PAD nem tartalmazza a közoktatás tankönyveinek adatait, ezek jelenleg az OPKM OPAC-jában kereshetők, de tervezzük külön tankönyvadatbázis kiadását is. A rekordok száma az adatbázisban jelenleg több mint 57 ezer, ez a kurrens feldolgozással folyamatosan gyarapszik. A PAD-CD évente kétszer jelenik meg.

Keresés a PAD-ban

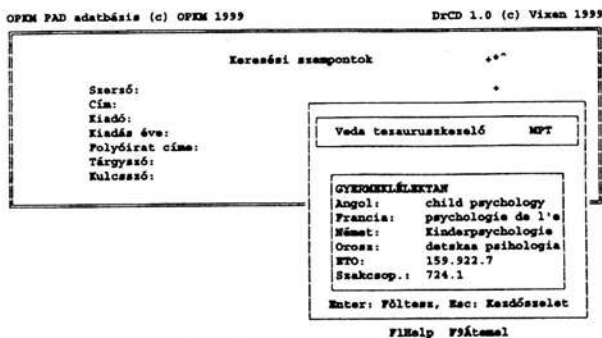
Az adatbázis rekordjainak szerkezete a dokumentumok szabványos bibliográfiai leírásának adatalemeire épül. Az adatszerkezet megfelel a HUNMARC bibliográfiai adatcsere-formátum előírásainak.

Az adatbázisban való keresést a DrCD program teszi lehetővé. A DrCD a DrLib könyvtári rendszer OPAC moduljának adatbázis-kezelő programja. Keresés végezhető a bibliográfiai leírás legfonto-

sabb adatalemei (pl. szerző, cím, kiadó, kiadás éve, folyóiratcím, sorozatcím, tárgyszó, szakcsoportszám) szerint.

A tartalmi feltárást az OPKM tárgyszójegyzéke (*Magyar Pedagógiai Tárgyszójegyzék*) alapján, mellérendelő tárgyszavas osztályozás biztosítja. A tárgyszavazás a Precis indexelési eljárás elveit tükrözi, amennyiben sorrendjük mondatszerűen kifejezi a közöttük fennálló szintaktikai kapcsolatot is.

A tartalom szerinti keresést segítik a tárgyszójegyzék generalizáló osztályozásként alkalmazott szakcsoportszámai is. A CD-n rendelkezésre áll a teljes tárgyszójegyzék háttéradatbázisként. A tárgyszavak kapcsolatai között szabad közlekedést tesz lehetővé a Veda tezaszuszkezelő program. A tárgyszójegyzékből választott tárgyszó a keresőablakba átemelhető (1. ábra). Valamennyi tartalmi információt hordozó mező kereshető szavanként is. A keresőkifejezéseket logikai operátorokkal (ÉS, VAGY, DE NEM) és közelségi (helyzeti, proximity) operátorokkal kapcsolhatjuk össze. Lehetőség van zárójelek használatára és csonkolásra is (jobbról, balról, középen, tetszőleges számú karakter helyettesítésére).

1. ábra SzóciKK a Magyar Pedagógiai Tárgyszójegyzékből

OPEN PAD adatbázis (c) OPEN 1999 DrCD 1.0 (c) Vixen 1999

(Keresőelem	F d	Kívójel) +-*
#1		0	1 - 999	+
#2		0	1 - 999	+
		0	1 - 999	+
		0	1 - 999	+
		0	1 - 999	+
		0	1 - 999	+
		0	1 - 999	+
		0	1 - 999	+
		0	1 - 999	+
		0	1 - 999	+

Még nem tárolt 2 találat, melyből 0 kijelölve. (1 / 2)

Faludi Szilárd
Kolozsvári-szegedi hagyományok : Imre Sándor neveléstana és a nemzetnevelés koncepciója / Faludi Szilárd, 1996. - 8
In: Magyar pedagógia, 96. 3. 1996. - 289-296.p.

FiHely F3Kírf F4Forma F5Icom F6RendesF7Mínd F8Tárol F9KérdésF10Kilép

5. ábra Találatok megjelenítése: bibliográfiai formátum

OPEN PAD adatbázis (c) OPEN 1999 DrCD 1.0 (c) Vixen 1999

Még nem tárolt	2 találat, melyből	0 kijelölve.	(1 / 2)
55029			
1	PAD:03089		
8	"b1996		
41	"abum		
90	"711.133		
92	"aC094 96 003 89 Kolozsvári-		
100	"910" aFaludi"jSilárd		
245	"91" aKolozsvári-szegedi hagyományok" bImre Sándor neveléstana és a nemzetnevelés koncepciója" cFaludi Szilárd		
260	"c1996		
300	"a8		
650	"apedagógus "aImre Sándor (1877-1945)		
	"anevelésemélet		
	"anemzetnevelés		
773	"Magyar pedagógia" g96. 3. 1996. - 289-296.p.		
910	361		
64			

FiHely F4Forma F5Icom F6RendesF7Mínd F8Tárol F9KérdésF10Kilép

7. ábra Találatok megjelenítése: mezőazonosító formátum

OPEN PAD adatbázis (c) OPEN 1999 DrCD 1.0 (c) Vixen 1999

Még nem tárolt	2 találat, melyből	0 kijelölve.	(1 / 2)
SZERZŐ (100)	Faludi Szilárd		
CÍM ÉS SZERZŐ (245)	Kolozsvári-szegedi hagyományok : Imre Sándor neveléstana és a nemzetnevelés koncepciója / Faludi Szilárd		
POLYÓRAT (773)	Magyar pedagógia, 96. 3. 1996. - 289-296.p.		
MEGJELENÉS (260)	1996		
TERJEDELEM (300)	8		
NYELV (041)	hun		
TÁRGYSZAVAK (650)	pedagógus Imre Sándor (1877-1945) nevelésemélet nemzetnevelés		
SAKCSOPORT (910)	361 64		

FiHely F3Kírf F4Forma F5Icom F6RendesF7Mínd F8Tárol F9KérdésF10Kilép

6. ábra Találatok megjelenítése: címkézett formátum

A találatok megőrzése nem automatikus, természetesen választhatjuk ki a releváns találati halmazokat. Találatainkat különböző szempontok szerint rendezhetjük (besorolási adatok, címek betűrendje, tartalmi csoportosítás, megjelenési év).

A PAD adatbázis elérhető Interneten is (www.opkm.iif.hu), de a CD-ROM-változat számos többlétszolgáltatást nyújt. A DrCD adatbázis-kezelő többféle keresési stratégia alkalmazására, összetett profilok szerkesztésére ad lehetőséget. A találati halmaz tételeiből válogathatunk, rendezett listákat nyomtathatunk, rekordokat tölthetünk le. Keresési sorozatok menthetők fájlba, amelyek később visszatölthetők. A PAD adatbázis mellett a teljes Magyar Pedagógiai Tárgyszójegyzéket is tartalmazza a CD. A PAD adatbázis CD-ROM-on ezért nem egyszerűen ugyanaz az adatbázis másfajta hordozón, hanem a pedagógiai szakirodalmi tájékoztatás új, sokoldalú eszköze.

Béerkezett: 1999. VI. 2-án.

A Neumann-ház katalógusa

A *Neumann-ház katalógusa* formailag megújult, és tartalmilag is jelentősen bővült. Az új, nagy kapacitású Compaq szerver munkába állításával egyidejűleg megnyílt az interneten publikált magyar elektronikus dokumentumok adatait tartalmazó adatbázis. A katalógus jelenleg mintegy 12 000 tételt tartalmaz a szépirodalomtól a szakirodalomig, neve *WebKat.hu*. Az adatbázist folyamatosan építik, az internetet jól ismerő könyvtáros szakreferensek közreműködésével.

A katalógus a www.neumann-haz.hu címen, a „keresés” feliratú ikonra kattintva érhető el. A kereséshez szükséges további információk a képernyőn találhatóak meg. A katalógus alkotói remélik, hogy az hatékony segítséget nyújt a hálózati dokumentumok kereséséhez.

/OLIB-közlemény, 1999. július 14., dr. Tószegi Zsuzsanna ügyvezető igazgató levele nyomán./

(R. P.)